

VOĽTE PORIADOK A SLUŠNÝ ŽIVOT!

SMER – TRETIA CESTA

Smer je moderná politická strana hlásiaca sa k programu Tretej cesty, ktorou sa završuje programová orientácia *Smer-u* na najmodernejšie prúdy európskeho politického myslenia. Tretia cesta uznáva pragmatické riešenia a návrat k zdravému rozumu. Odmieťa konfrontácie, ideologizovanie vecí a ekonomické pokusy na ľuďoch. Tretia cesta obsahuje prvky presadzovania sociálnej solidarity a rastu zamestnanosti dosahované optimálnou kombináciou zásahov štátu a trhového mechanizmu. *Smer* prichádza s Treťou cestou, ktorá považuje vedomosti za najdôležitejšiu súčasť ekonomického rozvoja.

Smer má ambíciu vytvoriť zo Slovenskej republiky európsky sociálny štát.

Smer považuje podnikanie, individuálnu zodpovednosť a vzdelanosť za piliere rozvoja. Štát za mocenský nástroj zabezpečujúci poriadok, rovnosť podmienok pre podnikanie a pomoc slabším na základe sociálnej solidarity. Poriadok a ekonomický rozvoj sú jediným receptom proti chudobe.

Smer je medzinárodne plne uznanou politickou stranou. Svojím programom a dennou politickou prácou plne podporuje a je zárukou pozvania Slovenskej republiky do Severoatlantickej aliancie a Európskej únie.

Smer sa smelo a zodpovedne stavia ku všetkým politickým udalostiam a ani raz nezmenil svoje zásadné rozhodnutia. Tretí rok trpezlivo buduje svoje štruktúry. Má už päť tisíc členov a niekoľko sto tisíc sympatizantov.

Smer presadzuje razantnú výmenu politickej garnitúry. Odmieťa všetky žiadosti od poslancov, ministrov a štátnych tajomníkov o pripojenie sa k *Smeru*. Nevytvorí žiadne predvolebné koalície.

Smer s vedomím toho, že ak budúca vláda SR chce zastaviť chaos a zabrániť kolapsu štátu bude musieť v prvých troch mesiacoch vládnutia prijať zásadné a razantné rozhodnutia sledujúce nastolenie elementárneho

poriadku v štáte. **Smer** preto navrhuje súbor rozhodnutí, návrhov zákonov a opatrení pod názvom „100 rozhodnutí za 100 dní“.

Smer chce legitímne – dobrým výsledkom vo voľbách získať rozhodujúce postavenie pri zostavovaní novej vládnej koalície. Len vtedy bude mať **Smer** reálnu šancu realizovať tento volebný program:

VOLTE PORIADOK!

Slovensko musí dôsledne odstrániť neporiadok. V prípade účasti vo vládnej koalícii **Smer** mieni podstatnú časť svojho úsilia venovať obnoveniu rešpektu k zákonu a zavádzaniu opatrení sledujúcich nastolenie elementárneho poriadku. Prioritu nastolenia poriadku v krajine **Smer** primerane finančne zabezpečí, a to aj na úkor iných, menej významných oblastí.

PORIADOK V POLITIKE A RIADENÍ ŠTÁTU

SILNÁ, ROZUMNÁ A ROZHODNÁ VLÁDA

Smer je za zostavenie vládnej koalície z malého počtu politických strán. Nová vláda musí mať schopnosť súčasne plniť dve úlohy:

1. urobiť všetko, pri zachovaní dôstojnosti a strategických národných záujmov, aby Slovensko bolo pozvané do NATO a Európskej únie a
2. riešiť nezamestnanosť a zmieriňovať dôsledky neporiadku a chaosu zavedeného predchádzajúcimi vládami, osobitne korupciu zasahujúcu do všetkých sfér a ovplyvňujúcu celý chod štátu.

Ak má vláda efektívne vládnuť, nemala by mať viac ako pätnásť členov. Zníženie počtu členov vlády chce **Smer** dosiahnuť zrušením úradov samostatných podpredsedov vlády a zrušením a zlúčením niektorých ministerstiev.

Nová vláda bude zostavovaná na Slovensku a pre Slovensko. Žiadna legitímna politická strana nemôže byť vopred vylúčená z možnosti rokovať o zostavení novej vládnej koalície. **Smer** bude ale trvať na tom, aby príslušné orgány vyvodili konkrétnu osobnú zodpovednosť za poškodenie Slovenska, jeho záujmov a ľudí v rokoch 1994 – 2002.

Smer v prípade účasti vo vláde bude konštruktívnu opozíciu považovať za nepostrádateľnú súčasť politického systému a prejavovať jej primeraný rešpekt.

STABILNÝ POLITICKÝ SYSTÉM A ZODPOVEDNÍ POSLANCI

Smer ihneď na začiatku nového volebného obdobia navrhne zavedenie zmiešaného volebného systému, aby aspoň polovička poslancov

Národnej rady Slovenskej republiky bola volená v jednomandátových volebných obvodoch. Poslanec musí priamo zodpovedať svojim voličom a voliči musia mať možnosť poslanca vymeniť.

Smer bude presadzovať zvýšenie päť percentnej hranice potrebnej na vstup do parlamentu na sedem percent. V parlamente musí byť zastúpených podstatne menej politických strán.

Smer navrhne zmenu Rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky a zmení riadenie parlamentu tak, aby poslanci ďalej netraumatizovali verejnosť svojou nedisciplinovanosťou a aby znášali zodpovednosť za porušovanie svojich povinností.

BEZPEČNOSŤ A OBRANA

Smer zavedie efektívny spôsob hospodárenia so štátnymi prostriedkami pri výstavbe ozbrojených síl. Bude klásť dôraz na väčšie a prednostné využívanie vlastnej vedeckovýskumnej základne a slovenského zbrojárskeho priemyslu najmä pri modernizácii armády, a to všetko v súčinnosti s procesom začleňovania do NATO.

Smer zabezpečí aktívnu účasť Slovenskej republiky na naplňaní spoločnej zahraničnej, bezpečnostnej a obrannej politiky v rámci európskych a transatlantických bezpečnostných štruktúr. K tomu vybuduje kvalitné a vysoko účinné ozbrojené zložky a armádu, ktoré budú schopné plnohodnotného začlenenia do medzinárodných bezpečnostných štruktúr.

NOVÁ KVALITA REFORMY VEREJNEJ SPRÁVY

Smer garantuje pokračovanie skutočnej reformy verejnej správy a odovzdávanie pôsobností orgánom miestnej a regionálnej samosprávy. Bude presadzovať zánik krajských úradov a ich zlúčenie s úradmi VÚC s cieľom vytvoriť na krajskej úrovni integrovaný model verejnej správy. **Smer** je v odôvodnených prípadoch, v záujme posilniť koordinačné funkcie štátu a uplatniť jednotnú metodiku, za vytvorenie špecializovanej štátnej správy. **Smer** navrhne aj podstatné zníženie počtu okresných úradov.

Volebné obdobie parlamentov a predsedov vyšších územných celkov zostane nezmenené. Vo volebnom období 2005 – 2009 **Smer** podporí vytvorenie modelu tri plus jedna, to znamená západ, východ, stred a Bratislava.

Smer v spolupráci s miestnou a krajskou samosprávou urýchli daňovú reformu, osobitne rozdelenie zdrojov medzi obce, mestá, samosprávne kraje a štát ako základ úspešnej realizácie reformy verejnej správy. Takto prijatá daňová reforma musí zabezpečiť transparentnosť finančných tokov, ako aj pokrytie odovzdaných kompetencií finančnými zdrojmi.

O 20 PERCENT MENEJ ÚRADNÍKOV NA MINISTERSTVÁCH

Smer nemôže akceptovať prezamestnanosť na ministerstvách a iných ústredných orgánoch štátnej správy. Znížením počtu ministerstiev a ďalšími opatreniami týkajúcimi sa najmä užitočnosti, organizácie práce a efektivity, zabezpečí, aby sa celkový počet úradníkov na tejto úrovni znížil minimálne o 20 percent. Posudzovanie úradov sa bude robiť diferencovane na základe analýz, ktoré **Smer** už v súčasnosti spracováva.

Smer nemôže nečinne prizerať na to, že výsledkom prebiehajúcej reformy verejnej správy je narastajúci počet úradníkov. Zlúčením krajských úradov s úradmi VÚC, znížením počtu okresných úradov a dôsledným dodržiavaním pravidla „s kompetenciami odchádzajú aj úradníci“ presadzovaného pri presune kompetencií zo štátu na samosprávne orgány, **Smer** dosiahne zníženie počtu úradníkov aj na nižších úrovniach verejnej správy. Ak by tomuto procesu mali prekážať zákony o verejnej a štátnej službe, ktoré neopodstatnene zakonzervovali súčasné personálne obsadenie, **Smer** navrhne zmeny týchto zákonov.

PORIADOK VO VEREJNÝCH FINANCIÁCH

Zníženie výdavkov štátu je jeden z konkrétnych cieľov **Smeru** v rámci novej finančnej politiky štátu. Čerpanie prostriedkov pre štátny aparát, obstarávanie tovarov a služieb, ako i neodôvodnené obrovské odmeny právnikom a finančným poradcom, budú v centre záujmu **Smeru**. **Smer** presadí prísne a prísne pravidlá, kontrolu a postihy za zneužívanie peňazí daňových poplatníkov. Do štruktúry práce s verejnými financiami **Smer** zavedie systém pravidelného hodnotenia zavádzania nových opatrení z hľadiska ich schopnosti riešiť problém s primeranými nákladmi a bez sprievodných negatívnych účinkov.

PORIADOK V PRÁVE

MIMORIADNE PROTI KORUPCII A EKONOMICKEJ KRIMINALITE

Smer sa v boji proti korupcii a ekonomickej kriminalite sústreďí najmä na najvyššie miesta. Korupcia a ekonomická kriminalita na súdoch, v polícii, rôznych štátnych orgánoch a v politike sa dá potláčať len osobitnými špecializovanými tímami s mimoriadnymi právomocami, vrátane širokého nasadzovania agentov provokatérov. Takýmto tímom a osobitným sudcom sa vytvorí mimoriadne pracovné a životné podmienky.

Za jednu zo základných podmienok vstupu do vládnej koalície bude **Smer** považovať urýchlené prijatie zákona o preukazovaní pôvodu majetku. Zákon umožní siahnuť v civilnom konaní na majetok osobám neschopným preukázať pôvod svojho bohatstva.

Smer je pripravený v praxi realizovať Protikorupčné minimum – súbor pätnástich opatrení v boji proti korupcii navrhnutých Transparency International Slovensko.

VIAC SPRAVODLIVOSTI CHUDOBNÝM

Smer bude presadzovať právnu rovnosť medzi občanmi rozširovaním možností bezplatnej právnej pomoci pre chudobných. Na tento účel, okrem iného, podporí všetky mimovládne organizácie angažujúce sa v tejto oblasti. **Smer** bude presadzovať zvýšenú materiálnu a personálnu podporu súdom a súčasne vyžadovať zvýšenú zodpovednosť sudcov za prieťahy v súdnom konaní a nekompromisné mimoriadne opatrenia v boji proti korupcii.

Smer sústreďí osobitnú pozornosť na obchodno-právnu agendu súdov, v ktorej sú zakonzervované miliardové sumy. Okrem podpory súdov bude razantne presadzovať mimosúdne riešenia obchodných sporov najmä rozhodcami.

NAJSKOR OBETĎ, AŽ POTOM PÁCHATEĽ

Smer v boji proti zločinu garantuje prvotriednu starostlivosť obetiam trestných činov a osobitne obetiam domáceho násilia. Okrem iného rozšíri odškodňovanie obetí štátom a presadí vytváranie osobitných čakacích priestorov pre obeť na súdoch.

Smer urýchlene predloží návrh zákona o ochrannom dohlade, ktorý umožní kontrolu nad nebezpečnými recidivistami aj po ich prepustení z výkonu trestu. **Smer** je za zníženie vekovej hranice trestnej zodpovednosti z 15 na 14 rokov a za dôsledné vyvodzovanie zodpovednosti voči rodičom za neplnenie povinnej školskej dochádzky ich detí.

Smer zabezpečí, aby sa po Slovensku nepohybovali na slobode osoby právoplatne odsúdené na trest odňatia slobody. Urobí všetko pre to, aby čo najviac odsúdených vo väzení pracovalo a zarábalo na náklady spojené s jeho uväznením a na náhradu škôd, ktoré spôsobili. Na tento účel bude **Smer** presadzovať, aby vhodné štátne zákazky na tovary (pracovné oblečenie, základný nábytok a pod.) dostali väzenské pracoviská. Do väzenia musia nastupovať len páchatelia nebezpeční pre spoločnosť. Ostatným páchatelom treba ukladať iné – alternatívne tresty, najmä trest bezplatnej verejnoprospešnej práce.

V boji proti kriminalite **Smer** sústreďí pozornosť predovšetkým na prevenciu.

STABILNÁ A KVALITNÁ LEGISLATÍVA

Smer prispôsobí legislatívny program novej vlády výlučne prioritám vládneho programu. Zníži sa tak nielen počet návrhov zákonov predkladaných parlamentu, ale získa sa aj čas potrebný na kvalitnú prípravu legislatívy. **Smer** považuje za mimoriadne dôležitú legislatívnu stabilitu, aby nedochádzalo k častým, účelovo motivovaným novelizáciám zákonov, ktoré sú praxou len ťažko sledovateľné.

Najdôležitejšie návrhy zákonov bude **Smer** predkladať na verejnú diskusiu. **Smer** nedovolí prijímanie zákonov v skrátanom legislatívnom konaní, ak nebudú splnené zákonné podmienky na takýto postup.

Smer v záujme zvyšovania právneho vedomia podporí všetky druhy právnej výchovy vedúce k vyššej informovanosti verejnosti o právnych predpisoch.

PORIADOK V NEZAMESTNANOSTI A SOCIÁLNEJ SFÉRE

BEZ POVINNOSTÍ ŽIADNE PRÁVA

Smer považuje za jediný recept ako znížiť nezamestnanosť rozvoj pod-

nikania a aktívnu štátnu politiku zamestnanosti. **Smer** je za taký sociálno-ekonomický rozvoj, ktorý nebude prehlbovať rozdiely medzi bohatými a chudobnými. Nemôže však tolerovať zneužívanie sociálneho systému osobami, ktoré nemajú záujem nájsť si prácu. **Smer** bude trvať na prijatí tvrdých opatrení proti takýmto osobám, najmä na prijatí zákona o pracovných testoch, ktorý vylúči z evidencie nezamestnaných osoby nepracujúce z vlastnej viny alebo pracujúce na čiernom trhu práce. Prísny postih musí smerovať aj proti zamestnávateľom, ktorí sa využívaním čiernej nelegálnej práce vyhýbajú odvodovým a daňovým povinnostiam. **Smer** bude realizovať takú politiku trhu práce, aby každý, kto chce pracovať, mal vytvorené podmienky, ktoré ho budú motivovať nájsť si prácu a zotrvať v zamestnaní. **Smer** otvorí diskusiu o výhodách a nevýhodách opätovného zavedenia pracovných knižiek.

Smer bude trvať na účelnejšom využití finančných prostriedkov v pôsobnosti úradov práce. **Smer** bude podmieňovať zavedenie príslušného opatrenia v aktívnej politike zamestnanosti spojeného s vynaložením finančných prostriedkov vyhodnotením jeho budúcej efektívnosti. **Smer** bude presadzovať zavedenie adekvátnych a kompatibilných informačných systémov v celom sociálnom systéme, ktoré zabezpečia sprehľadnenie finančných tokov idúcich do sociálnej sféry a minimalizujú možnosti korupcie a zneužívania týchto prostriedkov.

Smer bude ďalej v praxi rozvíjať inštitút náhradného príjemcu, aby štátom poskytované sociálne dávky našli pravého adresáta.

Smer je pripravený svojou ekonomickou a sociálnou politikou prostredníctvom špeciálne zameranej zdravotníckej osvety a kvalifikovanej sociálnej práce aktívne ovplyvňovať nezodpovedný rast rómskej populácie, ktorý je spôsobený nerozumnou štátnou sociálnou politikou podporujúcou mnohopočetné rodiny nevyžadujúcou zodpovednosť rodičov za kvalitu a úroveň výchovy a životného štandardu svojich detí.

Tak ako v znížení počtu štátnych úradníkov, aj v prísnej kontrole vyplácania štátnych sociálnych dávok a sociálnej pomoci vidí **Smer** značné rezervy použiteľné na zlepšenie sociálneho systému.

Smer podporí vytvorenie systému sociálne spravodlivého sociálneho poistenia založeného na osobnej motivácii a participácii občana, nevyhnutnej sociálnej solidarite s garanciou štátu v povinných častiach systému. Rovnako podporí taký typ dobrovoľného dôchodkového poistenia, ktorý bude vychádzať z osobnej účasti poistenca a prerozdeľovania získanej kapitalizácie vykonávaného doplnkovými poisťovňami na neziskovom princípe a pod dô-

slednou kontrolou štátu. **Smer** urobí všetko preto, aby zo systému doplnkového dôchodkového poistenia najviac profitovali poistenci.

PORIADOK V ZDRAVOTNÍCTVE

ODDĹŽENIE ZDRAVOTNÍCTVA AŽ PO NASTOLENÍ PORIADKU

Smer zastaví ekonomický a morálny úpadok zdravotníctva na Slovensku. Oddĺženie zdravotníckych zariadení podporí až po prijatí opatrení, aby nové dlžoby opätovne nevznikli. Do zdravotníctva treba zaviesť ekonomické nástroje, aby medzi príjmovou a výdavkovou zložkou existovala vyváženosť.

Smer presadí, aby zdravotníci dostali za svoju prácu adekvátnu odmenu. Jednotlivé výkony musia mať reálne ceny, aby sa zastavil paradox, kedy zdravotníci čím viac pracujú, tým sa dostávajú do väčších dlžôb.

Smer sa sústreďí najmä na poriadok v liekovej politike, kde panuje korupcia a klientelizmus v obrovských rozmeroch. **Smer** mieni zaviesť modernú kategorizáciu liekov s cieľom minimalizovať subjektívne zvýhodňovanie, resp. znevýhodňovanie jednotlivých liekov. Obrovské rezervy vidí **Smer** aj v racionálnom zaobstarávaní a maximálnom využívaní zdravotníckej techniky, ako aj v celkovej efektívnosti existencie jednotlivých zdravotníckych zariadení. V týchto oblastiach bude **Smer** navrhovať tvrdé antikorupčné mechanizmy.

Dnešný pluralitný systém zdravotného poistenia sa neosvedčil. Ukazuje sa, že na povinné zdravotné poistenie stačí jedna inštitúcia. **Smer** dá návrh na rozhodnutie o možnosti návratu k systému jednej štátom garantovanej zdravotnej poisťovni.

K poriadku v zdravotníctve prispeje aj urýchlené zavedenie vzájomne kompatibilných informačných systémov na všetkých úrovniach tohto rezortu a zavedenie systému certifikácií a akreditácií na základe jasne definovaných a merateľných ukazovateľov.

Smer je za zavedenie tzv. osobných účtov, aby každý občan mohol kontrolovať svoje príspevky a čerpania zo zdravotných fondov.

PORIADOK V LICENČNEJ POLITIKE

Smer aj v záujme boja proti korupcii urýchli zmenu legislatívy vo všetkých prípadoch udeľovania licencií. Žiadateľ o licenciu, povolenie alebo iné

rozhodnutie oprávňujúce ho na určitú činnosť získa nárok na udelenie licencie, ak splní všetky zákonom predpísané podmienky. V odôvodnených prípadoch je **Smer** za nadrezortné pridelovanie licencií.

V rámci udeľovania licencií **Smer** bude mať predovšetkým záujem o vytvorenie podmienok na zvyšovanie vývozu slovenských výrobkov a ochraňovaní slovenského trhu tak, aby domáci výrobcovia neboli v nevýhode.

MONOPOLY NESMÚ DIKTOVAŤ

Smer bude presadzovať legislatívne normy a ich úpravy proti zneužívaniu monopolného postavenia spoločností, ktoré získavajú neoprávnené výhody na úkor konkurencie a v konečnom dôsledku na úkor bezmocných spotrebiteľov. **Smer** považuje ochranu slobodného trhu pred deformáciami zo strany monopolov za významnú úlohu štátu pre zabezpečenie úspešného fungovania trhového mechanizmu.

PORIADOK V KULTÚRE, MÉDIÁCH A V ŠPORTE

Smer bude podporovať nekomerčnú, národnú kultúru a umenie a ochranu jazyka. Podporí také príspevky na umelecké a kultúrne projekty, ktoré budú mať ľudskú, etickú dimenziu a to transparentne, nezávisle od politických vplyvov, prostredníctvom cez transformovaný neštátny fond Pro Slovakia. Vytvorí podmienky pre kultúrnu rôznorodosť, s prehľadným financovaním aktivít s cieľom uchovávanía všetkých menšinových kultúr a duchovného rozmeru cirkví i náboženských spoločenstiev. S cieľom zachovávanía kultúrneho dedičstva, tradícií, krajiny a ochrany pamiatok bude **Smer** v dialógu s cirkvami a náboženskými spoločenstvami navrhovať inventarizáciu ich majetkov.

Smer podporí kvalitnejšiu a efektívnejšiu starostlivosť a spoluprácu so Slováckmi v zahraničí, pretože ju považuje za dôležitú súčasť našich štátno-politických záujmov.

Smer bude dôsledne presadzovať národno-štátne záujmy aj do systémoveho koncipovanej mediálnej politiky, zavedenia poriadku a spravodlivej súťaže na mediálnom trhu, uchovávanía mediálneho pluralizmu, podporí národnú kultúru v oblastiach filmu, audiovizíe, vydávanie periodickej tlače a pôvodnej literatúry.

Smer pripraví zákon o športe a podporí vznik neštátneho viaczdružového fondu pre rozvoj telovýchovy a športu, vytvorí podmienky pre poriadok prostredníctvom adresného financovania športovcov, trénerov a športových klubov, aktivít aj v oblasti športu pre všetkých a regionálneho športu, talentovanej mládeže, centier športu až po kvalitnú štátnu športovú reprezentáciu.

Smer bude iniciovať a podporovať realizáciu projektu Vráťme kultúru a šport do našich škôl.

VOĽTE SLUŠNÝ ŽIVOT!

Ľudia na Slovensku si po dvanástich rokoch ekonomických a sociálnych pokusov zaslúžia slušný život. *Smer* neverí na zázraky, ani na lacné predvolebné sľuby. Verí, že len poriadok, slušnosť, zdravý rozum, úcta k človeku, správne určenie priorít s primeraným finančným krytím a ich dôsledné plnenie môžu Slovensko priviesť do Severoatlantickej aliancie a Európskej únie ako hrdú, sebavedomú, ekonomicky perspektívnu a vzdelanostne a kultúrne vyspelú krajinu.

Proti nezamestnanosti a chudobe podporu podnikania a vzdelanostou.

Len poriadok, ekonomický rozvoj, podpora zdravého podnikania a vzdelanost' môžu podľa *Smeru* viesť k znižovaniu nezamestnanosti na Slovensku a k zastaveniu masívneho odchodu absolventov stredných a vysokých škôl do zahraničia. Iný recept neexistuje. Osobitnú pozornosť mieni *Smer* venovať regiónom s najvyššou nezamestnanosťou.

Priority rozvoja musí nová vláda prispôbiť reálnym ekonomickým podmienkam.

Smer odhaduje, že nová vláda bude mať ročne pri mierne deficitnom štátnom rozpočte k dispozícii približne 25 miliárd Sk na rozvoj.

Okrem životne dôležitých investícií do obnovenia poriadku v krajine, *Smer* mieni

1. ďalej rozvíjať infraštruktúru krajiny, najmä diaľnice, železničné koridory, leteckú a vodnú dopravu, bytový fond a zavádzať informačné systémy,
2. maximálne podporovať podnikanie a zahraničné investície a
3. investovať do vzdelanostného rozvoja.

DIAĽNICE, DOPRAVA, POŠTA, BYTY, INFORMAČNÉ SYSTÉMY

Pokračovanie vo výstavbe infraštruktúry (najmä diaľnice, kvalitná cestná a železničná sieť) je jednou zo základných podmienok domáceho rozvoja a prílevu investícií zo zahraničia.

ZVÝŠENIE ÚLOHY A VÝKONOV STAVEBNÍCTVA

Smer sa bude usilovať, aby sa slovenské stavebníctvo výraznejšou mierou profilovalo ako vývozná odvetvie. Rovnako by sa malo významnou mierou ďalej podieľať najmä na výstavbe domácej infraštruktúry a bytového fondu.

VŠETKY DIAĽNICE DO ROKU 2014

Smer so všetkou zodpovednosťou prevezme na seba záväzok skrátiť lehoty výstavby diaľničnej siete a ukončiť ju do roku 2014. V rokoch 2003 – 2014 to znamená výstavbu 353 km diaľnic.

Smer presadí realizáciu spojenia Bratislavy diaľničným ťahom s východným Slovenskom najneskôr do roku 2012 a spojenie s Poľskom cez Kysuce na základe vzájomného memoranda oboch republík najneskôr do roku 2007. *Smer* podporuje urýchlené prepojenie stredu Slovenska s hlavným mestom rýchlostnou komunikáciou.

PORIADOK A DISCIPLÍNA NA ŽELEZNICIACH

Smer vráti na železnice systém, poriadok a disciplínu. Chce na základe dôkladnej analýzy prehodnotiť mocensky vnútené rozdelenie železníc a uskutočnené transformačné kroky, pričom bude prihliadať na stabilizáciu zamestnancov.

Smer podporí rozvojové programy, aby sme postupne dosiahli úroveň kompatibilnú s vyspelou Európou a aby naša železničná sieť nezostala bielu škvrnou na mape Európy.

LETECKÁ A VODNÁ DOPRAVA

Základným cieľom *Smeru* je, aby letecká doprava bola v Európskej únii skôr ako Slovensko. Preto *Smer* zabezpečí vytvorenie podmienok pre pravidelné letecké spojenie Slovensko – Európa pri súčasnom zachovaní tejto dopravy v turistickom ruchu.

Smer zabezpečí jasnú a reálnu koncepciu rozvoja vodnej dopravy s prihliadnutím na historický vývoj a špecifiká vodnej dopravy Slovenska.

KONKURENCIA V POŠTOVÝCH SLUŽBÁCH

Smer chce postupnou liberalizáciou poštového trhu podporiť konkurenciu v poštových službách. Prioritou je začlenenie Slovenskej pošty do jednotného európskeho trhu. *Smer* urýchlene zavedie do praxe rozvojové projekty, ktoré budú prinášať zisk a ktorých aplikáciou sa zachovávajú aj pracovné príležitosti.

BYTY

Za základný predpoklad akýchkoľvek cieľov v bytovej politike považuje *Smer* presné informácie o rozsahu a stave bytového fondu na Slovensku a predpokladanom populačnom raste. *Smer* bude preto presadzovať okamžité prijatie zákona o registri bytov. *Smer* sa nebude, ako predchádzajúce vlády, štatisticky priživovať na tej súkromnej výstavbe bytov a rodinných domov, ku ktorej štát ničím neprispieva.

Éra výstavby bytov výlučne zo štátnych prostriedkov skončila. *Smer* bude podporovať také legislatívne a daňové zmeny, aby sa výstavba nájomných bytov stala zaujímavou pre podnikateľskú sféru, ale aj samosprávu.

Smer presadí odpočítateľnosť niektorých položiek súvisiacich s výstavbou a rekonštrukciou bytu zo základu dane. Nájomný sektor musí ale svojou diferencovanou kvalitou a diferencovanou výškou nájomného vytvárať reálnu možnosť pre každého prenajať si byt. *Smer* si uvedomuje, že pri prenájme bytov musí štát vytvárať efektívne podporné mechanizmy pre ekonomicky najslabšie vrstvy občanov.

Smer osobitne podporí tých, ktorí majú záujem zaobstaráť si bývanie v osobnom vlastníctve. Priemerne zarábajúci občan musí mať možnosť zaobstaráť si takéto primerané bývanie vhodnou kombináciou úverov a zdrojov

(stavebné sporenie, hypotekárne úvery, priama podpora štátu, vlastné úspory). *Smer* bude na tento účel presadzovať zachovanie Štátneho fondu rozvoja bývania a nesúhlasí s ukončením jeho činnosti k 31. decembru 2002.

OBIEHAŤ MUSIA INFORMÁCIE, NIE OBČAN

Trvalý rast produktivity práce je neoddeliteľne spätý s racionálnym uplatnením informačných a komunikačných technológií vo všetkých odvetviach.

Smer plne podporí čo najrýchlejšie zavedenie informatizácie verejnej správy. Po úradoch musia obiehať informácie a nie občani. *Smer* zabezpečí, aby štátna informačná politika vymedzila dostatočne široko a perspektívne oblasť elektronických vládnych služieb, teda služieb štátnej a verejnej správy so systematickým využívaním elektronického podpisu a služieb internetu.

Smer zavedie poriadok a stanoví jasné podmienky pre dobudovanie siete GOVNET (sieť vládnych orgánov a verejnej správy) tak, aby transparentne slúžila všetkým. Zvlášť významné je zabezpečenie kompatibility štátnych informačných systémov, ochrana informácií a zriadenie osobitného ústredného orgánu pre informatiku.

PODNIKANIE A ZAHRANIČNÉ INVESTÍCIE

Smer garantuje podnikateľskému prostrediu na Slovensku a zahraničným investorom politickú a právnu stabilitu, základný poriadok, ďalší rozvoj infraštruktúry, podporu vzdelania, urýchlenie daňovej reformy a spolufinancovanie tvorby nových pracovných miest.

DVERE DO SVETA DOMÁCEMU PODNIKANIU

Smer považuje za nevyhnutné postaviť novú kvalitu vzťahov medzi vládou, profesijnými inštitúciami ako Slovenská obchodná a priemyselná komora, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky a pod. a odborovými centrálnymi a okamžite prijať a realizovať opatrenia smerujúce k razantnému zvýšeniu konkurenčnej schopnosti podnikateľského prostredia.

Smer podporí urýchlené vytvorenie Fondu reštrukturalizácie a revitalizácie priemyslu, ktorý pomôže ozdraviť vybrané perspektívne podniky, aby boli atraktívne pre vstup zahraničných investorov. Tento proces bude dôsledne koordinovaný s postupom veriteľov (predovšetkým štát a verejnoprávne fondy) a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a vykonávaný v spolupráci s medzinárodnými poradenskými spoločnosťami s odbornosťou v danom odvetví vybranými vo výberovom konaní.

Aj keď je **Smer** za budovanie priemyselných parkov a hospodárskych zón, osobitnú pozornosť bude venovať projektom oživenia areálov priemyselných podnikov s už vybudovanou infraštruktúrou (tzv. hnedé priemyselné parky).

V záujme maximálnej podpory domácich podnikateľských subjektov bude **Smer** postupne klásť väčší dôraz na ekonomický aspekt slovenskej zahraničnej politiky. Aj po vstupe Slovenska do Európskej únie musí štát hľadať nové odbytové cesty do nečlenských krajín Európskej únie. **Smer** prispôbi tomuto cieľu organizačnú štruktúru ministerstva zahraničných vecí a siete zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí. Zmyslom týchto úprav bude výraznejšia podpora zahraničného obchodu. Jedným z dôležitých kritérií existencie zastupiteľského úradu v zahraničí sa stane úroveň vzájomného obchodu medzi Slovenskou republikou a príslušným štátom. Diplomati musia slovenským obchodníkom otvárať dvere v zahraničí a priviesť zahraničných obchodníkov na Slovensko.

Smer presadí, aby zahraničná politika výrazne podporovala moderný regionálny a komunálny rozvoj Slovenska. Diplomacia musí svoje cesty do sveta otvoriť aj regiónom a mestám a profesionálne im pomôcť k medzinárodným príležitostiam.

V záujme dosiahnutia maximálneho efektu pri uskutočňovaní ekonomickej orientovanej zahraničnej politiky Slovenskej republiky **Smer** zruší viackrát aj zahraničnej politiky a uskutoční reformu tak, aby bola „jedna zahraničná politika pod jednou strechou“. V tom istom záujme **Smer** obnoví spoluprácu so Slovákmi v zahraničí a znova oživí základnú hodnotu vzťahov človeka a domoviny.

ZVLÁŠTNÁ POZORNOSŤ MALÝM A STREDNÝM PODNIKATEĽOM

Smer bude hľadať všetky možnosti pre zlepšenie podmienok malých a stredných podnikateľov. **Smer** má vypracovaný postup pre dosiahnutie toh-

to cieľa, ktorý spočíva vo zvýšenom využití domácich zdrojov a zlepšení koordinovanej a legislatívnej funkcie ministerstva hospodárstva pri zabezpečovaní všestrannej podpory. Kľúčovým prvkom bude sprístupnenie úverov pre malých a stredných podnikateľov, lebo kapitálová poddimenzovanosť a všeobecná nedostupnosť zdrojov ohrozuje ich činnosť a mnohokrát i existenciu.

UŽ BOLO DOSŤ REČÍ O CESTOVNOM RUCHU A TURISTIKE

Smer už nemieni len diskutovať o turistike a cestovnom ruchu ako o najperspektívnejšom podnikateľskom odvetví. **Smer** je za poskytnutie nadštandardných výhod (daňových, úverových, informačných) pre podnikateľské subjekty orientujúce sa na poskytovanie kvalitných služieb v tejto oblasti. Kvalitné hotely a penzióny v atraktívnom prostredí, športové strediská, dostupnosť informácií a profesionálny prístup k využitiu kultúrnych a prírodných pamiatok na Slovensku v kombinácii s nízkymi cenovými reláciami sú zárukou, že cestovný ruch môže byť pre Slovensko v najbližšom desaťročí jedným z najproduktívnejších a najdynamickejších sa rozvíjajúcich odvetví podnikania.

STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

K ochrane vody bude **Smer** pristupovať ako k strategickému surovine Slovenskej republiky.

Zavádzaním nových spracovateľských technológií bude **Smer** zabezpečovať ochranu životného prostredia a aj týmto spôsobom podporovať rozvoj jednotlivých regiónov.

Rovnako nadštandardne mieni **Smer** podporiť podnikateľské zámery v oblasti odpadového hospodárstva, zhodnocovania druhotných surovín a energetických zdrojov, ako aj zavádzanie bezodpadových technológií.

PRÍRODNÉ ZDROJE

Smer bude podporovať maximálne využitie prírodných zdrojov v záujme zvýšenia zamestnanosti, zlepšenie pomeru kvalifikovanej a nekvalifikovanej práce a obmedzenia dovozu zo zahraničia. Dôležité je udržať a skvalitniť využitie energetického potenciálu tečúcich vôd.

Smer zabezpečí lepšiu propagáciu pitných minerálnych a stolových vôd. **Smer** je presvedčený o možnosti podstatne lepšieho zhodnotenia prí-

rodného bohatstva v oblasti termálnych vôd a kúpeľníctva a vyvinie iniciatívu aj v tejto oblasti.

TRADIČNÉ SILNÉ PÔDOHOSPODÁRSTVO

Smer už nemieni ďalej obetovať poľnohospodárstvo v mene cudzích záujmov. Potravinová bezpečnosť Slovenska je pre *Smer* jedna z najdôležitejších priorít.

Smer vytvorí podmienky pre financovanie rozvoja poľnohospodárstva. Zavedie poriadok do dotácií tým, že zaručí poskytovanie dotácií na princípe nárokovateľnosti. Nárok na dotáciu bude podmienený len splnením stanovenej kritérií. *Smer* zavedie dlhodobý dotačný systém. Zvýši tiež mieru štátnej podpory v predstupovom období do Európskej únie. Každoročne bude valorizovať dotácie o mieru inflácie. Vypracuje aj systém finančnej kompenzácie za sťažené podmienky pri hospodárení na pôde v pásmach hygienickej ochrany pôdy a vody.

Smer zavedie transparentné pridelovanie dovozných a vývozných licencií s uprednostnením podnikov prvovýroby a podporí export agrárnych komodít maximálnym odbúraním viazaných licencií s výrazne proexportnou podporou. *Smer* zvýši ochranu domácej výroby potravín pred nadmerným dovozom silne dotovaných zahraničných produktov a tovarov dovážaných za dumpingové ceny.

Smer urobí všetko pre to, aby slovenskí poľnohospodári po vstupe do Európskej únie mali rovnaké podmienky ako súčasní členovia únie. *Smer* je zástancom neprivatizovateľnosti štátnej poľnohospodárskej pôdy.

Smer bude presadzovať, aby sa zachovala poľnohospodárska výroba vo všetkých oblastiach Slovenska ako rozhodujúci predpoklad udržania ekologických, krajínotvorných funkcií a zachovania vidieckeho osídlenia.

Smer zavedie program štipendií pre študentov s cieľom umiestniť väčší počet absolventov poľnohospodárskych škôl v poľnohospodárskej praxi.

Smer aktualizuje program „Drevo – surovina 21. storočia“ a prijme opatrenia na jeho realizáciu, vrátane programu energetického využitia biomasy a využitia vedľajších produktov lesa. Výrazne obmedzí vývoz nespracovaného dreva a podporí domáci drevospracujúci priemysel. *Smer* urýchli vysporiadanie vlastníckych vzťahov k lesu a ostatnému nehnuteľnému majetku na lesných pozemkoch neštátnych vlastníkov. Zabezpečí neprivatizovateľnosť štátnych lesných pozemkov a podporí zvýšenie funkčnosti neštátneho lesníckeho sektora, združovanie vlastníkov lesov a ich zapojenie do infor-

mačného systému v súlade so zásadami budovania európskeho lesníckeho informačného systému.

Zvýšenú pozornosť bude venovať *Smer* vodnému hospodárstvu. *Smer* podporí výstavbu čistiarní odpadových vôd, kanalizačnej a vodovodnej siete. Osobitne sa bude venovať oblastiam s deficitom vodných zdrojov a oblastiam so zníženou kvalitou vôd.

ŽIVOTNE POTREBNÉ ZAHRANIČNÉ INVESTÍCIE

Smer si plne uvedomuje podkapitalizovanie slovenského podnikateľského prostredia a vyvinie maximálne úsilie pre to, aby sa Slovensko stalo atraktívnou krajinou pre zahraničné investície pri súčasnom poskytnutí prímiernej ochrany a podpory domácim podnikateľským subjektom. Strategickým cieľom *Smeru* v tejto oblasti je dosiahnuť, aby v rokoch 2002-2006 prišla na Slovensko minimálne jedna silná nadnárodná investícia typu Volkswagen v Bratislave, či U.S. Steel v Košiciach. *Smer* bude pokračovať v hľadaní zdrojov na dostavbu 3. a 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce.

VZDELANOSŤ – SPOLOČNOSŤ ZALOŽENÁ NA POZNANÍ

Smer považuje podporu vzdelanosti za jednu z najvýhodnejších investícií štátu.

Smer zastaví deštruktívne procesy, pokračujúce ideologizovanie a personálne šikovanie, ktoré prináša so sebou výmena politickej moci. Pragmaticky nadviaže na všetko pozitívne a racionálne z minulosti a podporí programové úlohy Národného programu vzdelávania v Slovenskej republike – projekt Milénium.

Smer chce vrátiť dôstojnosť a významné postavenie v spoločnosti učiteľskému stavu.

Smer chce znižovať podiel nekvalifikovaných učiteľov najmä v oblasti základného školstva s cieľom zvýšiť kvalitu výchovy a vzdelávania a konkurencioschopnosť na medzinárodnom trhu práce.

Smer vypracuje jednoduchý a spravodlivý model odmeňovania a morálneho oceňovania všetkých zainteresovaných vo vzdelávacom procese.

Smer podporí také opatrenia v školstve, ktoré budú zamerané na osobitnú starostlivosť vzdelávaniu a výchove deťom z nevhodného sociálneho prostredia, s výchovnými problémami, pre zdravotne, zmyslovo a mentál-

ne postihnutých žiakov a študentov s cieľom ich zodpovedajúceho sa začleňovania do spoločnosti. Zvýšenú pozornosť bude venovať talentovaným, nadaným a tvorivým žiakom a študentom na školách vrátane umeleckého školstva.

Smer vníma odtrhnutosť vzdelávacieho procesu od potrieb praxe. Preto bude motivovať podnikateľskú sféru (predovšetkým daňovo), aby vstúpila do prípravy mladých kvalifikovaných odborníkov na všetkých úrovniach. Slovensko potrebuje kvalifikovaných pracovníkov takých povolání a profesií, ktoré odrážajú súčasné a budúce potreby rozvoja slovenskej ekonomiky.

Smer podporí komplexnú internetizáciu základného a stredného školstva a prípravu kvalifikovaných pedagógov v oblasti práce s internetom.

Smer považuje podporu celoživotného vzdelávania za rozhodujúci faktor k dosiahnutiu pracovného úspechu a to nielen v súvislosti so systematickým osvojovaním si potrebných a pre život dôležitých komunikačných a manažerských schopností, ale aj s väzbou na vytváranie podmienok pre efektívnu flexibilitu a mobilitu kvalifikovanej pracovnej sily.

Vo vysokoškolskom vzdelávaní chce **Smer** zastaviť jeho diverzifikáciu a zvyšovanie už teraz neúmerného počtu študijných odborov. Podporí však vznik nových špecializovaných odborov s väzbami na európsky vzdelávaci vysokoškolský priestor a potreby trhu práce.

Smer považuje za zásadnú systémovú zmenu v oblasti vedy a techniky vznik neštátnej nadrezortnej grantovej agentúry, ktorá bude prioritne podporovať vedecké projekty zapojené do medzinárodnej spolupráce, a špecifické národné projekty a projekty mladých vedeckých pracovníkov. Podporí také štátne objednávky, ktoré budú riešiť strategické úlohy rozvoja spoločnosti.

SLUŠNÝ ŽIVOT PRE ZAČÍNAJÚCE RODINY A DÔCHODCOV

Smer urobí všetko preto, aby zvrátil nepriaznivú situáciu najmä mladých rodín a občanov v dôchodkovom veku, ktorých sa najviac dotkla prebiehajúca ekonomická a sociálna transformácia. **Smer** však odvíja všetky možnosti pomoci začínajúcim rodinám a nadštandardnej starostlivosti o občanov v dôchodkovom veku predovšetkým od úspechu programu poriadku a maximálnej podpory podnikania a vzdelanosti. **Smer** ale garantuje podporenie myšlienky mladomanželských pôžičiek.

